

«Στην Κύπρο έχουν γίνει τεράστια λάθη και κανείς ποτέ δεν έχει αναλάβει την ευθύνη»

lifo.gr/culture/theatro/stin-kypro-ehoy-n-ginei-terastia-lathi-kai-kaneis-pote-den-ehi-analabei-tin-eythyni

25 Οκτωβρίου 2023

- [HOME](#)
- [CULTURE](#)
- [Θέατρο](#)

Θέατρο

Οι Μαρία Κυριάκου και Μαρία Βαρνακκίδου, δημιουργοί της παράστασης «Out of Necessity» που παίζεται αυτές τις μέρες στη Θεσσαλονίκη, εξηγούν τι σημαίνει να είσαι Κύπριος πολίτης σήμερα.

[Αργυρώ Μποζώνη](#) 25.10.2023 | 08:10

Η παράσταση γεννήθηκε από την ανάγκη των δημιουργών της, της Μαρίας Κυριάκου και της Μαρίας Βαρνακκίδου, να αμφισβητήσουν όλα όσα έχουν μάθει μέχρι τώρα, δίνοντας φωνή στη νέα γενιά, μια γενιά που προσπαθεί ακόμη να καταλάβει την Ιστορία της. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ «ονομάζομαι Κύπριος πολίτης» σήμερα, τι γνωρίζουμε για μια χώρα που βρίσκεται πολύ κοντά μας αλλά μας είναι σχεδόν άγνωστή και διατηρεί μια πολυπολιτισμική ταυτότητα με μεγάλες αντιθέσεις; Η σχέση της ελληνοκυπριακής πλευράς με την Ελλάδα, οι κυρίαρχες αφηγήσεις που υπαγορεύουν μια σχολή σκέψης που αποκλείει τη γνωριμία με την άλλη πλευρά της διαχωριστικής γραμμής αλλά και η διαχρονικά λογοκριμένη χρήση της κυπριακής διαλέκτου είναι θέματα που προκαλούν σύγχυση και δυσκολεύουν την κατανόηση του τι σημαίνει να ονομάζεται κανείς Κύπριος πολίτης σήμερα.

Μια παράσταση θεάτρου της επινόησης από την Κύπρο, που θα παρουσιαστεί στις 26, 27 και 28 Οκτωβρίου στο Μικρό Θέατρο Μονής Λαζαριστών στη Θεσσαλονίκη, το «Out of Necessity» επιχειρεί να διερευνήσει ζητήματα ταυτότητας, έχοντας ως αφετηρία το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Γεννήθηκε από την ανάγκη των δημιουργών της, της Μαρίας Κυριάκου και της Μαρίας Βαρνακκίδου, να αμφισβητήσουν όλα όσα έχουν μάθει μέχρι τώρα, δίνοντας φωνή στη νέα γενιά, μια γενιά που προσπαθεί ακόμη να καταλάβει την ιστορία της, που επιθυμεί να την ξαναμάθει, για να μπορέσει να αγαπήσει τον τόπο της και να ζήσει περήφανη σ' αυτόν γι' αυτό που είναι πραγματικά, και όχι να ζει ξεθωριασμένα στο παρελθόν.

Το πιο δύσκολο κομμάτι σήμερα είναι η κυπριακή κοινωνία να συζητήσει και να αντιμετωπίσει τα λάθη της. Να αποδεχθεί και να συμφιλιωθεί με το τραύμα και να αναλάβει το μέρος της ευθύνης που της αναλογεί.

Στην παράσταση, χρησιμοποιώντας τη φράση «νέα γενιά», οι δημιουργοί αναφέρονται στη γενιά των σημερινών τριαντάρηδων, δηλαδή των ανθρώπων που αυτήν τη στιγμή έχουν ήδη τελειώσει τις σπουδές τους, εργάζονται, κάνουν οικογένεια, χτίζουν ενεργά τη ζωή τους στην Κύπρο. Σε αυτήν τη γενιά ανήκουν οι ηθοποιοί της παράστασης και η Μαρία Βαρνακκίδου, ενώ η Μαρία Κυριάκου ανήκει στη γενιά αυτών που γεννήθηκαν τη δεκαετία του '70.

«Η δική μου γενιά, εμείς δηλαδή που γεννηθήκαμε τη δεκαετία του '70, μια δεκαετία που το τραύμα της εισβολής ήταν πολύ νωπό, πολύ δύσκολα μιλούσαμε ανοιχτά για προβληματισμούς ανάλογους με αυτούς που θέτουμε στην παράσταση. Πιστεύω ότι οι άνθρωποι που μεγαλώσαμε στην Κύπρο τη δεκαετία του '80 ήμασταν κατά κάποιον τρόπο εγκλωβισμένοι στο τραύμα του '74. Για παράδειγμα, δεν μπορούσαμε, μεγαλώνοντας, να πάμε πέρα από την πράσινη γραμμή. Εγώ, που ζούσα και στη Λεμεσό, δεν είχα δει ποτέ Τουρκοκύπριο. Στο σχολείο αυτό που διδασκόμασταν από σύγχρονη κυπριακή Ιστορία ήταν ο αγώνας του '55-'59 που ήταν ουσιαστικά αγώνας για ένωση με την Ελλάδα! Και μετά από εκεί πηγαίναμε κατευθείαν στο 1974 και στο "δεν ξεχνώ". Σαν να μην έγινε τίποτα από το '60 μέχρι το '74! Περισσότερο θυμάμαι ελληνική Ιστορία παρά κυπριακή», λέει η Μαρία Κυριάκου.

Στην παράσταση, χρησιμοποιώντας τη φράση «νέα γενιά», οι δημιουργοί αναφέρονται στη γενιά των σημερινών τριαντάρηδων, δηλαδή των ανθρώπων που αυτήν τη στιγμή έχουν ήδη τελειώσει τις σπουδές τους, εργάζονται, κάνουν οικογένειες, χτίζουν ενεργά τη ζωή τους στην Κύπρο.

«Μια σημαντική διαφορά μεταξύ της δικής μου γενιάς και της Μαρίας (Κυριάκου) είναι ότι εμείς δεν βιώσαμε το τραύμα του πολέμου άμεσα, αλλά έμμεσα. Εγώ μεγάλωσα πολύ αργότερα από το "δεν ξεχνώ" που δεν ζήσαμε αλλά χρειάστηκε να φανταστούμε. Κουραστήκαμε να νιώθουμε μπερδεμένοι και ντροπιασμένοι για την ταυτότητά μας και θέλουμε να πάμε παρακάτω. Επίσης, αισθάνομαι πως ανήκω στη γενιά που ξεκίνησε τη μετάβαση προς την απενοχοποίηση σε σχέση με τη γλώσσα που μιλάμε. Δεν νιώθουμε πια τόσο ενοχικά να μιλάμε κυπριακά και τολμάμε να τα χρησιμοποιήσουμε στην τέχνη χωρίς τον φόβο της επίκρισης», λέει η Μαρία Βαρνακκίδου.

ΔΕΙΤΕ ΑΚΟΜΑ

ΔΙΕΘΝΗ

Επιθέσεις Τουρκοκυπρίων στη «νεκρή ζώνη»- Κατά ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ

18.08.23

Στα σχολεία της Κύπρου διδάσκεται η κοινή ελληνική, ενώ οι Κύπριοι στην καθημερινότητά τους μιλούν κυπριακά – μεγαλύτερη σύγχυση και διχασμός ταυτότητας δεν θα μπορούσε να υπάρχει. Τα κυπριακά είναι μια ελληνική διάλεκτος που όμως έχει διαφορετική σύνταξη από την κοινή ελληνική, από την οποία διαφέρει ηχητικά και ρυθμικά. Ένα παιδί, ενώ σκέφτεται στα κυπριακά, στην τάξη πρέπει ουσιαστικά να κάνει μετάφραση, έτσι μεγαλώνει με την ανασφάλεια ότι δεν μιλά σωστά. Αυτό το περιορίζει, το κάνει να θεωρεί ότι η έκφραση στη μητρική του γλώσσα είναι εσφαλμένη. Φυσικά, το γλωσσικό ζήτημα όχι μόνο έχει ανοίξει μια τεράστια συζήτηση αλλά έχει εργαλειοποιηθεί πολιτικά, «αν εκφράζεσαι στα κυπριακά για κάποιους είναι σαν να απαρνείσαι την ελληνικότητά σου, δηλαδή απαρνείσαι το αφήγημα ότι η Κύπρος είναι ελληνική».

«Ευτυχώς, σήμερα έχουμε προχωρήσει πολύ στο θέμα της γλώσσας. Η κυπριακή έχει απενοχοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, δεν κουβαλά το στίγμα που είχε πριν από δέκα χρόνια στον δημόσιο λόγο. Υπάρχει το κυπριακό πληκτρολόγιο για να γράφουμε στα κυπριακά, οι νέοι άνθρωποι τα χρησιμοποιούν ανοιχτά, έχουν ενταχθεί στην τέχνη, στη λογοτεχνία, στο θέατρο, οπότε είμαστε στον σωστό δρόμο», εξηγεί η Μαρία Κυριάκου.

«Μεγαλώνοντας, ήμουν πάντα πολύ μπερδεμένη σχετικά με τη γλώσσα, δεν κατάλαβα ποτέ γιατί στο σχολείο διαβάζαμε και γράφαμε στην κοινή ελληνική. Οι καθηγητές στο μάθημα μας μιλούσαν στην κοινή ελληνική, αλλά στο διάλειμμα μας μιλούσαν στην κυπριακή διάλεκτο. Θυμάμαι να είμαι πια 20 χρονών και να κάθομαι σε ένα μαγαζί στην Αθήνα με Ελλαδίτες και να μην μιλώ σε κανέναν γιατί ντρεπόμουν για το πώς ακουγόταν η προφορά μου, τρόμαζα στην ιδέα ότι θα με κοιτάζουν περίεργα. Πλέον δεν νιώθω έτσι γιατί θεωρώ ότι τα κυπριακά είναι η αλήθεια μου, είναι αυτό που είμαι, είναι οι λέξεις που χρησιμοποιώ όταν ονειρεύομαι. Όπως αναφέρει και μια ηθοποιός στην παράσταση "δεν κατάλαβα, γιατί να μην εκφραζόμαστε στη γλώσσα που μας κάνει να νιώθουμε;" συνεχίζει.

Δεν ξέρω αν είναι το μεγαλύτερο, αλλά αισθάνομαι ότι ένα ισχυρό ταμπού είναι το να πει κανείς ελεύθερα όταν ερωτηθεί ότι είναι Κύπριος/-α! Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

Η παράσταση χρησιμοποιεί ως αφετηρία το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας που συντάχθηκε το 1960 με την ίδρυση του κράτους της.

«Το δικό μας Σύνταγμα, λόγω της σύστασης του πληθυσμού μας, αναφέρεται σε δύο κοινότητες, την ελληνική και την τουρκική. Η κυβέρνηση λοιπόν, με βάση το Σύνταγμα του '60, είναι μεικτή και μόνο με βάση αυτήν τη σύσταση μπορεί να λειτουργήσει το κράτος. Το 1963, μετά από πρόταση του Μακάριου για τροποποίηση του Συντάγματος, οι Τουρκοκύπριοι, για να ασκήσουν πίεση και να αντισταθούν στις τροποποιήσεις, αποχώρησαν από την κυβέρνηση. Αυτό δημιούργησε κρίση και έπρεπε να βρεθεί μια λύση για να λειτουργήσει το κράτος. Η λύση που βρέθηκε ήταν να τεθεί σε ισχύ το Δίκαιο της Ανάγκης, μια προσωρινή λύση που επιτρέπει την παράκαμψη του Συντάγματος για να μη διαλυθεί το κράτος. Έκτοτε, και εφόσον οι Τουρκοκύπριοι δεν επέστρεψαν στην κυβέρνηση, λειτουργούμε με βάση αυτή την προσωρινή λύση» λέει η Μαρία Κυριάκου, εξηγώντας το Δίκαιο της Ανάγκης.

ΔΕΙΤΕ ΑΚΟΜΑ

ΘΕΑΤΡΟ

Out of Necessity: Για την Κύπρο, με απελπισία και αγάπη

15.10.23

«Έχοντας ως αφετηρία, ως έναυσμα αυτό το έγγραφο, και μέσα από την καλλιτεχνική μας ανησυχία, σχολιάζουμε και προβληματιζόμαστε με τα εξής: γιατί μια προσωρινή λύση ανάγκης, εξήντα χρόνια μετά, βρίσκεται ακόμη σε ισχύ; Αναρωτηθήκαμε μήπως τελικά αυτό το "εξ ανάγκης παράθυρο" που δημιουργήθηκε για να λειτουργήσει προσωρινά η χώρα μάς βόλεψε και έχει γίνει πια μέρος της ταυτότητάς μας», αναφέρει η Μαρία Βαρνακκίδου.

Το πιο δύσκολο κομμάτι σήμερα είναι η κυπριακή κοινωνία να συζητήσει και να αντιμετωπίσει τα λάθη της. Να αποδεχθεί και να συμφιλιωθεί με το τραύμα και να αναλάβει το μέρος της ευθύνης που της αναλογεί.

«Είναι κι αυτό κάτι που λέμε στην παράσταση, ότι αν διδασκόμασταν σωστά την Ιστορία, με κριτική ματιά, με συνείδηση των κακών αποφάσεων που πάρθηκαν, θα άλλαζε ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό μας ως Κύπριοι πολίτες. Στην Κύπρο έχουν γίνει τεράστια λάθη και κανείς ποτέ δεν έχει αναλάβει την ευθύνη. Ακόμα χειρότερα, κανείς ποτέ δεν έχει τιμωρηθεί γι' αυτά», τονίζει η Μαρία Κυριάκου.

«Βρισκόμαστε στα πολύ πρώτα στάδια αυτής της διαδικασίας και έχουν περάσει και τόσα χρόνια. Επίσης, αυτή η ανάγκη να συζητήσουμε τα λάθη μας δεν ισχύει για το σύνολο του κυπριακού λαού. Δεν αντιλαμβάνονται όλοι με τον ίδιο τρόπο το τι είναι λάθος. Υπάρχουν πολλές αντιστάσεις που απορρέουν κυρίως από το ιδεολογικό background του καθενός», λέει η Μαρία Βαρνακκίδου.

Μεγαλώνοντας στην Κύπρο, η Μαρία Κυριάκου διδάχτηκε ελληνική ιστορία σε ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο καλλιεργούνταν έντονα το συναίσθημα ότι οι Κύπριοι είναι κομμάτι της Ελλάδας, ότι η Ελλάδα είναι η «μητέρα πατρίδα», η χώρα με την οποία αγωνίστηκαν να ενωθούν. Στην Κύπρο γιορτάζουν την 28η Οκτωβρίου και την 25η Μαρτίου ως εθνικές τους γιορτές και από το 1963 έχουν υιοθετήσει τον ελληνικό Εθνικό Ύμνο.

ΔΕΙΤΕ ΑΚΟΜΑ

ΔΙΕΘΝΗ

Μεγαλοεργολάβος που χτίζει στα κατεχόμενα εκπροσωπείται από κυπριακό δικηγορικό γραφείο

07.07.23

«Το πρόβλημα για μένα, και αυτό που ουσιαστικά θίγεται στην παράσταση, δεν είναι ότι έχουμε αυτήν τη σχέση με την Ελλάδα ως ελληνόφωνοι Κύπριοι. Η σχέση μας με την Ελλάδα δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση, αν και αισθάνομαι, συζητώντας με φίλους Ελλαδίτες, ότι ο μέσος Έλληνας δεν ξέρει και πολλά για την Κύπρο.

Το πρόβλημα είναι ότι δεν μας καλλιεργήθηκε καθόλου το αίσθημα ότι είμαστε μια ανεξάρτητη χώρα, η οποία δεν έχει μόνο ελληνόφωνους πολίτες αλλά και τουρκόφωνους και Αρμένιους και Λατίνους. Μεγαλώνοντας στην Κύπρο, μαθαίνεις ότι το πρώτο συνθετικό στο Ελληνοκύπριος είναι πιο σημαντικό από το δεύτερο. Και αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι πρόβλημα. Διότι η Ένωση δεν έγινε ποτέ –και δεν είναι τυχαίο ότι δεν έγινε– και διότι το 1960 ανακηρυχθήκαμε ανεξάρτητο κράτος και θα έπρεπε να μπορούμε να υπάρχουμε πια χωρίς μητέρες πατρίδες. Πώς αλλιώς ωριμάζεις ως κράτος, πώς αναλαμβάνεις τις ευθύνες σου, αν πάντα ζητάς από κάποιον να σου κρατά το χέρι;» λέει η Μαρία Κυριάκου.

«Δεν ξέρω αν είναι το μεγαλύτερο, αλλά αισθάνομαι ότι ένα ισχυρό ταμπού είναι το να πει κανείς ελεύθερα, όταν ερωτηθεί ότι είναι, Κύπριος/-α! Υπάρχει μια καχυποψία και μια αμηχανία όταν κάποιος/-α τολμά να το πει. Αναπόφευκτα πολλές φορές αυτή η φράση μπορεί να πάρει πολιτική προέκταση γιατί πολλοί πιστεύουν ότι αν πεις "είμαι Κυπρία" και όχι "Ελληνοκύπρια" εννοείς ότι δεν αναγνωρίζεις την Ελλάδα, την ελληνικότητα μέσα στο κυπριακό στοιχείο. Αυτό είναι ένα ταμπού, σε κάνει να φοβάσαι να εκφράσεις αυτό που νιώθεις», λέει η Μαρία Βαρνακκίδου.

Out of Necessity

Σύλληψη σκηνοθεσία - δραματουργία: Μαρία Κυριάκου - Μαρία Βαρνακκίδου

Κείμενο παράστασης: Μαρία Κυριάκου - Μαρία Βαρνακκίδου, σε συνεργασία με τους ηθοποιούς

επί σκηνής Άντρια Ζένιου, Έλενα Καλλινίκου, Γιώργο Κυριάκου, Μαρίνα Μακρή, Φοίβο Παπακώστα, Λουκία Πιερίδου

26, 27 & 28 Οκτωβρίου στο Μικρό Θέατρο Μονής Λαζαριστών (Κολοκοτρώνη 25-27, Σταυρούπολη)

Ωρα έναρξης: 21:00

Διάρκεια: 90 λεπτά (χωρίς διάλειμμα)

Όλες οι παραστάσεις θα έχουν αγγλικούς υπέρτιτλους

Κατάλληλο για άτομα άνω των 12 ετών

Τιμή εισιτηρίου: €12 και €8 (μειωμένο)

Προπώληση: ntng.gr | more.com | 11876

Πληροφορίες - κρατήσεις στο Τ. 2315 200 200 και στα εκδοτήρια του ΚΘΒΕ

ΔΕΙΤΕ ΑΚΟΜΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Out of Necessity: Η επιτυχημένη κυπριακή παράσταση έρχεται στη Θεσσαλονίκη

10.10.23

Θέατρο

Tags

- OUT OF NECESSITY
- ΚΥΠΡΟΣ
- ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- ΚΘΒΕ
- ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
- ΜΑΡΙΑ ΒΑΡΝΑΚΚΙΔΟΥ